LINARIA REPENS (L.) MILL. x L. VULGARIS MILL.

-door S.J. van Ooststroom en Th.J. Reichgelt

Linaria repens (L.) Mill. (L. monspessulana (L.) Mill.; L. striata Lamk. & DC.) is bij ons reeds meermalen als adventief gevonden en blijkt zich op enkele plaatsen te handhaven. Dit laatste is bv. het geval te Arnhem, aan de Koningsweg. De soort werd daar in 1952 aangetroffen door Dr. A.G. de Wilde (materiaal is in zijn herb. aanwezig), groeide er waarschijnlijk al langer en komt er nu nog voor. In sept. 1958 werd door de heer C.G. Schippers te Oosterbeek op de groeiplaats aan de Koningsweg tussen exemplaren van L. repens en L. vulgaris een plant gevonden, die hem moeilijkheden bij het determineren gaf, en die hij daarom aan ons opstuurde. Het bleek, dat hij de bastaard van beide soorten had aangetroffen, die tot nu toe nog niet uit Nederland bekend was. Deze bastaard is in het gebied, waar L. repens inheems is en waar ook L. vulgaris voorkomt (Z.- en W.-Europa, noordelijk tot Engeland en Frankrijk) niet zeldzaam gevonden en wel in verschillende vormen, deels intermediair, deels meer met een der ouders overeenkomend.

L. repens heeft een witte of zeer licht lila bloemkroon, die donkerder lila geaderd is; deze adering is op de beide bovenste kroonslippen het donkerst en op het masker het lichtst. Het masker is aan de bovenzijde iets geel, doch zeer weinig. De totale lengte van de bloemkroon bedraagt bij de Arnhemse planten ca. 10-12 mm, waarvan de stompe spoor ca. 3 mm inneemt.

L. vulgaris heeft een bleekgele bloemkroon met een meestal oranje masker. De totale lengte van de bloemkroon is ca. 30-32 mm, waarvan de spitse spoor ca. 14-15 mm inneemt (gemeten aan de Arnhemse planten).

Het exemplaar van de bastaard, dat de heer Schippers ons zond, heeft een witte tot zeer licht lila bloemkroon, die lichter geaderd is dan bij L. repens; ook hier zijn beide bovenste kroonslippen het donkerst geaderd. Het masker is zeer lichtgeel met een oranje vlek. De totale lengte van de bloemkroon is ca. 18-20 mm; de vrij spitse spoor is ca. 6-7 mm lang.

Wat de kleur en de afmetingen van de bloemkroon, de lengteverhouding van de totale bloemkroon en de spoor en de vorm van deze laatste betreft, is de plant dus wel ongeveer intermediair te noemen. Goed ontwikkelde vruchten waren aan het ons toegezonden materiaal niet te vinden. Volgens Rouy, Flore de France 11, 1909, p.72 heeft deze bastaard ten dele doosvruchten, die slechts rudimentair ontwikkelde zaden bevatten, ten dele ook vruchten met goed ontwikkelde zaden.

De oudste binaire naam van de bastaard is L. x sepium Allman.